

પ્રકરણ - ૧

પ રિ ચ ય

ભારત સરકારના કલ્યાણ રાજ્યના અભિગમ અન્વયે શ્રમયોગી જનસમુદાયના સર્વાંગી વિકાસ માટે વર્ષ ૧૯૫૩માં તત્કાલિન મુંબઈ રાજ્યની વિધાનસભામાં તા.૧૭/૦૬/૧૯૫૩ના રોજ ધી બોમ્બે લેબર વેલ્ફેર ફંડ એક્ટ, ૧૯૫૩ને મંજૂરી આપવામાં આવી અને સરકારશ્રીએ શ્રમયોગી જનસમુદાયના કલ્યાણના યુગનો પ્રારંભ આ અધિનિયમની કલમ:૪ હેઠળ બોર્ડની રચના કરીને કર્યો, ત્યારબાદ સને ૧૯૬૦માં ગુજરાત રાજ્યના અલગ અસ્તિત્વ બાદ ગુજરાત સરકારશ્રીએ ગુજરાત શ્રમયોગી કલ્યાણ બોર્ડની રચના કરી અને સમગ્ર ગુજરાત રાજ્યના શ્રમયોગી જનસમુદાયના સર્વાંગી વિકાસ માટે વિવિધ કલ્યાણકારી પ્રવૃત્તિઓનું સંચાલન ગુજરાત શ્રમયોગી કલ્યાણ બોર્ડ કરી રહેલ છે.

અધિનિયમની કલમ:૭ માં થયેલ જોગવાઈની મર્યાદામાં રહીને અગાઉ નિયત થયેલ કલ્યાણકારી પ્રવૃત્તિઓ પૈકી ઓછી લોકપ્રિય પ્રવૃત્તિઓને સ્થાને આજના સમયની જરૂરીયાતને અનુલક્ષીને નીચે મુજબની નવી કલ્યાણકારી પ્રવૃત્તિઓ ગુજરાત શ્રમયોગી કલ્યાણ બોર્ડ ધ્વારા શરૂ કરવામાં આવી છે.

- (૧) મોબાઈલ મેડીકલ વાન:- રાજ્યના નવા વિકસિત ઔદ્યોગિક વિસ્તારોમાં આવેલ કામદાર વસાહતો ખાતે જ્યાં હાલ કામદાર રાજ્ય વિમા યોજનાના દવાખાનાની સેવા ઉપલબ્ધ નથી, તેવા કામદાર જનસમુદાયના વસવાટના વિસ્તારોમાં પ્રાથમિક તબીબી સેવા ઉપલબ્ધ થાય તે સારુ, વર્ષ ૨૦૧૪-૧૫ ફક્ત અમદાવાદ અને કલોલ જિલ્લામાં આવેલ શ્રમયોગી વસાહતોમાં મોબાઈલ મેડીકલ વાન ધ્વારા પ્રાથમિક તબીબી સેઓ પુરી પાડવામાં આવી હતી, હવે આ સેવાઓ શ્રમયોગી જનસમુદાયને ખુબ ઉપયોગી અને સહાયરુપ થવાથી વર્ષમ ૨૦૧૫-૧૬ થી સમગ્ર ગુજરાત રાજ્યના ઔદ્યોગિક વિકાસ પામેલા મહાનગરો ખાતે કુલ-૦૮ મોબાઈલ મેડીકલ વાન સેવા આપી રહેલ છે.
- (૨) કૌશલ્ય વર્ધન તાલીમ:- હાલ અમદાવાદ અને કલોલ જિલ્લામાં આ યોજના હેઠળ ઔદ્યોગિક એકમોમાં કામ કરતાં શ્રમયોગીઓને તેમના હાલના કામમાં વધુ કુશળતા પ્રાપ્ત થાય તેવી તાલીમ આઈ.ટી.આઈ. સંચાલિત કૌશલ્ય વર્ધન કેન્દ્રો ખાતે આપવામાં આવી રહી છે, હવે રાજ્યના વડોદરા, રાજકોટ, સુરેન્દ્રનગર, મહેસાણા જિલ્લામાં આ યોજનાનો વ્યાપ વધારવામાં આવનાર છે.
- (૩) વિહારધામ યોજના:- પ્રતિ વર્ષે સમગ્ર રાજ્યના ૧૫૦૦૦ શ્રમયોગી જનસમુદાય ગુજરાત રાજ્યના વિવિધ હવાખાવાના સ્થળો, ધાર્મિક/ઐતિહાસિક સ્થળો વિગેરે જગ્યાએ પરીવાર સહિત પ્રવાસ કરી શકે તે માટે તેઓને એક તરફનું રેલ્વે/એસ.ટી.બસ ભાડાનું અનુદાન બોર્ડ ધ્વારા આપવામાં આવે છે, આ યોજનાનો વ્યાપ અને વિસ્તાર વધારવાનું આયોજન હાથ ધરેલ છે.
- (૪) સ્વરોજગારલક્ષી તાલીમ વર્ગો:- શ્રમયોગી / શ્રમયોગી આશ્રિત મહિલાઓને સ્વાવલંબી બનાવવા આધુનિક ગારમેન્ટ સિવાઈની તાલીમ/ ફેશન ડીઝાઈનની તાલીમ/બ્યુટીફિકેશન તાલીમ/ અગરબત્તી બનાવવાની તાલીમ વિગેરે તાલીમ આપવાના વર્ગો અલગ અલગ કેન્દ્રો ખાતે ચલાવવામાં આવે છે.
- (૫) મહિલા સશક્તિકરણ અને જાગૃતિ શિબિર- શ્રમયોગી કલ્યાણ કેન્દ્રો ખાતે કુમારીકાઓ અને માતાઓને પોષણક્ષમ આહાર વિષે માહિતી, દૈનિક રસોઈમાં પ્રોટીન, વિટામીન, મીનરલ્સ, વિગેરેની ખોટ પુરવા પોષણક્ષમ આહાર બનાવવાનું જ્ઞાન આપવું અને સગર્ભા મહિલાઓને ગર્ભાવસ્થા દરમ્યાન તેમના સ્વાસ્થ્ય પરત્વે જાગૃતિ લાવવા સેમીનાર યોજવામાં આવશે. તેમજ મહિલાઓને રોજબરોજના જીવનમાં સુરક્ષા અને સ્વમાનભેર જીવન વ્યાપન માટે જરૂરી સલાહ-સુચનો, તથા સમાજ/ કુટુંબ તરફથી થતી માનસિક/શારિરિક હેરાનગતિ વિરુદ્ધ તેઓને મળેલ કાયદાકીય સુરક્ષા બાબત જાણકારી/માર્ગદર્શન અને સલાહ આપવા સેમિનાર યોજવામાં આવશે.
- (૬) નવા ઔદ્યોગિક વિસ્તારોમાં નવા શ્રમયોગી કલ્યાણ કેન્દ્રો શરૂ કરવા:- રાજ્યના રાજકોટ, વડોદરા, અંકલેશ્વર, મહેસાણા, જામનગર, વેરાવળ જિલ્લામાં નવા વિકસિત ઔદ્યોગિક વિસ્તારોમાં આવેલી કામદાર વસાહતો ખાતે જરૂરિયાત મુજબના મકાન-મેદાનની ઉપલબ્ધી તથા સરકારશ્રીની મંજૂરી મુજબ નવા શ્રમયોગી કલ્યાણ કેન્દ્રો શરૂ કરવામાં આવનાર છે.
- (૭) બેન્કો/એલ.આઈ.સી./ગુજરાત સરકાર વર્ગ-૧/વર્ગ-૨ની જગ્યા માટે સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાના તાલીમ વર્ગો અમદાવાદ, ભાવનગર, વડોદરા, રાજકોટ ખાતે તાલીમ વર્ગો ચલાવવામાં આવે છે. આ તાલીમ વર્ગોમાં અનુસુચિત જાતિ/જનજાતિના ઉમેદવારોને વિનામુલ્યે તાલીમ અને સામાન્ય વર્ગના ઉમેદવારોને ફક્ત રા.૫૦૦/- જેવી નજીવી ફી લઈ જે તે ભરતી પરીક્ષાના સિલેબર્શ મુજબ જે તે વિષયના નિષ્ણાત/ તજજ્ઞો મારફતે સઘન તાલીમ આપવામાં આવે છે.

